

Vergaderjaar 2011–2012

31 899

Nota Overgewicht

Nr. 21

BRIEF VAN DE MINISTER EN STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 juni 2012

Zoals in de Voorjaarsnota 2012 is aangegeven, is in het Begrotingsakkoord 2013 afgesproken dat van de extra middelen voor preventie en palliatieve zorg (€ 100 miljoen vanaf 2013) een bedrag van € 26 miljoen zal worden besteed aan het tegengaan van obesitas bij kinderen. Via deze brief brengen wij u op de hoogte van de wijze waarop wij deze middelen willen invullen in de ontwerp-begroting 2013.

De middelen zullen worden ingezet voor het versterken en intensiveren van bestaande programma's gericht op het bevorderen van een gezonde leefstijl van de jeugd. De inzet is primair gericht op voeding en bewegen, maar daar waar mogelijk wordt – aansluitend bij de omslag in het leefstijlbeleid – een verbredingslag gemaakt naar andere leefstijlthema's.

Hoofdpijnen zijn:

- Jongeren op gezond gewicht: intensiveren op en ook na 2014 continueren van het Convenant Gezond Gewicht, door eerder op te schalen en de aansluiting met de lokale zorgsector te verbeteren (€ 3 miljoen). Hierbij kan het gaan om obesitas maar ook om andere eetstoornissen zoals bijvoorbeeld anorexia.
- Gezonde school: de aanpak behelst zowel de doorontwikkeling van de gezonde schoolmethode, als ook het meer inzetten op de «voorschool», een doorlopende leerlijn gezond gewicht, behoud van kennis over voeding en gezond gedrag (waaronder bewegen) binnen het primair onderwijs en het verspreiden van interventies gericht op een gezonde schoolomgeving (€ 5 miljoen).
- Geoormerkte verhoging van de Sportimpuls (onderdeel van het programma Sport en Bewegen in de Buurt) voor het kopiëren van interventies die gericht zijn op de aanpak van overgewicht bij kinderen (€ 2 miljoen).
- Impuls individueel contactmoment voor adolescenten (vanaf 14 jaar) en evt. aanvullende (collectieve) activiteiten voor leerlingen in voortgezet en middelbaar onderwijs door de jeugdgezondheidszorg (€ 15 miljoen).

- Betere informatievoorziening via centra voor Jeugd en Gezin over een gezonde leefstijl aan ouders en jeugd (stichting opvoeden.nl) (€ 1 miljoen).

Jongeren op gezond gewicht

De intensivering en continuering van Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG) is een belangrijk instrument om de stijgende trend van overgewicht bij jongeren te keren. Conform de motie Wiegman (31 899, nr. 10) zetten we in op het behalen van minstens 75 JOGG-gemeenten in 2015. De extra middelen wordt voornamelijk ingezet om het huidige aantal deelnemende gemeenten versneld en met behoud van kwaliteit op te schroeven naar het beoogde minimum van 75. De inzet van middelen gebeurt via het Convenant Gezond Gewicht.

Gezonde school

Om de gezonde keuze, de makkelijke keuze te maken is de school(omgeving) belangrijk om kinderen en jongeren te bereiken. Op het gebied van overgewicht, voeding en bewegen en een integrale aanpak gezonde leefstijl kunnen we stappen zetten om scholen te helpen structureel gezonde leefstijl onder de aandacht te brengen. We sluiten daarbij aan bij de behoefte en mogelijkheden van (voor)scholen. Het gaat om zowel het lesmateriaal, aandacht voor gezond aanbod (bijvoorbeeld gezonde traktaties en gezonde kantines) als om een gezonde en beweegvriendelijke schoolomgeving.

Geormerkte verhoging van de sportimpuls

Het voorstel is om met de intensivering voor het aanpakken van overgewicht bij kinderen, extra in te zetten op het stimuleren van veilig en verantwoord sporten en bewegen. Uit onderzoek blijkt dat sport- en beweegprogramma's overgewicht onder kinderen kunnen terugdringen of voorkomen. Deze programma's bestaan meestal uit een combinatie van twee componenten; het stimuleren van gezonde voeding én veilig en verantwoord sporten en bewegen. Binnen het programma Sport en Bewegen in de Buurt wordt het sporten en bewegen onder kinderen gestimuleerd door de Sportimpuls te verhogen met een bedrag van € 2 miljoen. Dit geormerkte budget is bestemd voor het kopiëren van succesvolle interventies gericht op de inzet van sport en bewegen voor de aanpak van overgewicht bij kinderen. Hierdoor worden lokale sport- en beweegaanbieders gestimuleerd structureel aanbod te ontwikkelen voor deze doelgroep en worden ook gemeenten gestimuleerd om op dit thema meer samen te werken met lokale sport- en beweegaanbieders. Daarbij zal worden ingezet op een goede verbinding met het JOGG, zodat ook deze Sportimpuls gemeenten uitnodigt om een JOGG-gemeente te worden.

Impuls individueel contactmoment voor adolescenten

Er zal een impuls worden gegeven aan het contactmoment jeugdgezondheidszorg voor adolescenten. Dit extra individueel contactmoment is bestemd voor leerlingen op voortgezet en middelbaar onderwijs (vanaf 14 jaar) en kan zo nodig worden aangevuld met een extra gesprek, een groepsbijeenkomst of gerichte ondersteuning aan een leerkracht. Hiervoor wordt € 15 miljoen extra per jaar beschikbaar gesteld aan de gemeenten. Het contactmoment is gericht op een gezond gewicht (tegengaan van over- en ondergewicht), het bevorderen van seksueel gezond gedrag, de aanpak van sociaal-emotionele problematiek/het bevorderen van weerbaarheid en preventie van middelengebruik (waaronder alcohol). Tot nu toe moest dit extra contactmoment¹ worden ingevoerd binnen het

¹ N.a.v. motie Uitslag en Arib (TK 31 001, nr. 79) over vijftien-/zestienjarigen contactmoment en motie Arib (TK 31 001, nr. 81) over de preventieve inzet van de jeugdgezondheidszorg

bestaande financiële kader. Met deze impuls kan invoering van het contactmoment voor adolescenten kwalitatief worden versterkt en versneld worden ingevoerd.

Betere informatievoorziening via Centra voor Jeugd en Gezin

De afgelopen jaren heeft Stichting Opvoeden.nl met vele instellingen gewerkt aan het tot stand brengen en verbeteren van gevalideerde informatie voor ouders en jeugdigen over opvoeden en opgroeien. Deze content wordt beschikbaar gesteld voor de lokale websites van de Centra voor Jeugd en Gezin. Steeds meer gemeenten besluiten de content van Stichting Opvoeden.nl te gebruiken voor hun online Centrum voor Jeugd en Gezin. Inmiddels hebben circa 270 gemeenten hiertoe besloten. Het bereik van ouders en jeugd om een gezonde leefstijl te stimuleren is dus groot.

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E. I. Schippers

De staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M. L. L. E. Veldhuijzen van Zanten-Hyllner